

PS 68/2023 Drammen kommune - Kommuneplanens arealdel 2023-2035 - høringsuttalelse

Fylkesrådets forslag til vedtak

1. Viken fylkeskommune mener Drammen kommune har gjennomført et krevende og godt arbeid med å sammenstille tre ulike arealdeler fra 3 tidligere kommuner til en oppdatert, felles og sammenhengende arealdel for den nye sammenslåtte kommunen. Kommunen har kommet fram til en samlet kommuneplan som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk.
2. Kommunen har en uforholdsmessig stor arealreserve til boliger. Gjennom planforslaget legges det til rette for ytterligere økning av arealreserven. Både dette og at nye arealer innarbeides langt fra sentrum hemmer mulighetene for attraktiv utvikling. Dersom kommunen skal lykkes med sin viktige ambisjon om å stimulere befolkningsøkning og arbeidsplassvekst må fremkommeligheten sikres gjennom en mer konsentrert utvikling innenfra og ut, i tråd med prinsippene i kommuneplanens samfunnsdel.
3. Viken fylkeskommune ber Drammen kommune om ta ut boligområder i gjeldende plan på Pukerud. Disse områdene ligger på dyrket og dyrkbar jord. I lys av den store boligreserven kommunen faktisk har, kombinert med nødvendigheten av å ta vare på matjord, bør områdene tilbakeføres til LNF formål.
4. Viken fylkeskommune ber om at avtalen om belønningsmidler knyttet til Buskerudpakke 1 blir videreført etter 2025 når nåværende avtale løper ut. Dersom avtalen ikke blir videreført faller det forsterka kollektivtilbudet ut, og det kan føre til at nullvekstmålet for personbiltrafikken ikke blir nådd. Dersom belønningsmidlene faller bort kan det ha store konsekvenser for trafikken på fylkesveinettet, og det kan føre til at ytterligere utbyggingsområder må tas ut av planen.
5. Viken fylkeskommune fremmer innsigelse til følgende nye bolig- og næringsområder på grunnlag av jordvernhensyn, føringer for samordnet areal- og transporthensyn i Regional plan areal- og transport i Buskerud og Regional plan for areal og transport i Buskerudbyen og statlige planretningslinjer for bolig, areal og transportplanlegging:
 - a) Innspill nr. 142 Utvidelse næringsområde Eikhaugen nordre del (jordvern)
 - b) Innspill nr. 96 næringsområde på Lindum (jordvern)
 - c) Innspill 91 – Boligområde Gjerpenkollen (ATP, jordvern)
 - d) Innspill 111 – Boligområde B5 Solbergelva (ATP, naturverdier, friluftsliv)
 - e) Innspill nr. 54 boligområde ved Sverstad i Svelvik (jordvern)
 - f) Innspill 20 og innspill 57 – ved Fjell (ATP, friluftsliv, naturtyper)
 - g) Innspill 19 – Høgda terrasser boliger (ATP, friluftsliv, naturtyper)

6. Det er av stor regional betydning å sikre nødvendig infrastruktur for tømmertransport for at vår region kan sikre verdiskaping og konkurransekraft i skog- og treindustrien. Bioressursene er viktige for å utvikle industriarbeidsplasser og klimavennlige produkter i det grønne skiftet. Dagens tømmerhavn på Lierstranda er Norges største tømmerhavn og skogsvirke fra over 70 kommuner er avhengig av en tømmerhavn i Drammensfjorden. Flere industrietableringer i vår geografi står foran store investeringsbeslutninger om industrietableringer basert på skogsvirke som råvare. Forutsigbarhet for tilgang på havn er en tydelig premiss for slike industrietableringer. Fylkeskommunen støtter skog- og treindustrien om en tømmerhavn i Drammensfjorden og ber Drammen kommune være med på å ta et regionalt ansvar for tømmerhavn i Drammensfjorden. I lys av utredningene som er gjort ber fylkeskommunen om at Juve settes av til tømmerhavn.
7. Viken fylkeskommune er bekymret for økologisk tilstand i Oslofjorden og tilstanden i fjorden er avhengig av en helhetlig innsats i nedbørfeltet til fjorden. Det fremmes innsigelse til:
 - a) konsekvensutredningen for manglende, konkrete vurderinger av om arealendringer i planforslaget vil kunne påvirke fastsatte miljømål, jf. §4-7 i vannforskriften og gjeldende regionale vannforvaltningsplaner.
 - b) ny småbåthavn (innspill nr 85 og 132) på grunn av manglende vurdering av om foreslåtte tiltak vil kunne forringe tilstanden i Drammensfjorden og/eller gjøre det vanskeligere å nå miljømålet som er satt for vannforekomsten. Vi kan heller ikke se at det har blitt gjort alternative vurderinger med tanke på lokalisering, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 19 siste ledd.
 - c) bestemmelse 9.5.1 om byggegrenser mot vassdrag for å sikre en bedre ivaretagelse bekker med årssikker vannføring og verna vassdrag.
8. Når det gjelder kulturmiljø har fylkeskommunen følgende anbefalinger og faglige råd:
 - a) å omformulere §21.1 knyttet til bestemmelsesområder. Kulturminneloven har ingen hjemmel til å kreve undersøkelser knyttet til etterreformatoriske kulturminner. Kommunen kan heller ikke pålegge tiltakshaver å foreta denne type undersøkelser på grunn av at det er uforholdsmessig tyngende og urimelig. Dette må skje på frivillig basis.
 - b) å omformulere §11.1.4 tilknyttet følgende formulering: «Totalskade kulturminner (forfall/skade) skal gjenoppbygges som kopi der det er sammenhengende kulturmiljø». Det bør gjøres en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle dersom en bygning skal gjenoppbygges i kopi eller på annen måte som ikke bryter med hensynet til kulturmiljøet.
 - c) å vurdere hensiktsmessigheten ved omfattende utredningskrav (§11.1.1) knyttet til utarbeidelse av DIVE-analyser på ulike plannivå. DIVE er viktigst på et overordnet nivå, når arealbruk og viktige plangrep legges, f.eks. ved utarbeidelse av områdeplan. Kravet i bestemmelsen fremstår uforholdsmessig omfattende.

DIVE analyse bør utarbeides i regi av kommunen og for større sammenhengende områder.

9. Fylkesrådet anbefaler at kommunen følger faglige råd slik de fremkommer i saksframstillingen. Fylkesrådet ønsker snarlig dialog og samarbeid med Drammen kommune om de faglige rådene, og for å søke og løse innsigelsene.

Fylkesrådets behandling av sak 68/2023 i møte den 23.03.2023:

Det ble ikke framsatt endrings- eller tilleggsforslag.

Fylkesrådets vedtak

- 1.Viken fylkeskommune mener Drammen kommune har gjennomført et krevende og godt arbeid med å sammenstille tre ulike arealdeler fra 3 tidligere kommuner til en oppdatert, felles og sammenhengende arealdel for den nye sammenslåtte kommunen. Kommunen har kommet fram til en samlet kommuneplan som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk.
- 2.Kommunen har en uforholdsmessig stor arealreserve til boliger. Gjennom planforslaget legges det til rette for ytterligere økning av arealreserven. Både dette og at nye arealer innarbeides langt fra sentrum hemmer mulighetene for attraktiv utvikling. Dersom kommunen skal lykkes med sin viktige ambisjon om å stimulere befolkningsøkning og arbeidsplassvekst må fremkommeligheten sikres gjennom en mer konsentrert utvikling innenfra og ut, i tråd med prinsippene i kommuneplanens samfunnsdel.
- 3.Viken fylkeskommune ber Drammen kommune om ta ut boligområder i gjeldende plan på Pukerud. Disse områdene ligger på dyrket og dyrkbar jord. I lys av den store boligreserven kommunen faktisk har, kombinert med nødvendigheten av å ta vare på matjord, bør områdene tilbakeføres til LNF formål.
- 4.Viken fylkeskommune ber om at avtalen om belønningsmidler knyttet til Buskerudpakke 1 blir videreført etter 2025 når nåværende avtale løper ut. Dersom avtalen ikke blir videreført faller det forsterka kollektivtilbudet ut, og det kan føre til at nullvekstmålet for personbiltrafikken ikke blir nådd. Dersom belønningsmidlene faller bort kan det ha store konsekvenser for trafikken på fylkesveinettet, og det kan føre til at ytterligere utbyggingsområder må tas ut av planen.
- 5.Viken fylkeskommune fremmer innsigelse til følgende nye bolig- og næringsområder på grunnlag av jordvern hensyn, føringer for samordnet areal- og transporthensyn i Regional plan areal- og transport i Buskerud og Regional plan for areal og transport i Buskerudbyen og statlige planretningslinjer for bolig, areal og transportplanlegging:
 - a)Innspill nr. 142 Utvidelse næringsområde Eikhaugen nordre del (jordvern)
 - b)Innspill nr. 96 næringsområde på Lindum (jordvern)
 - c)Innspill 91 – Boligområde Gjerpenkollen (ATP, jordvern)
 - d)Innspill 111 – Boligområde B5 Solbergelva (ATP, naturverdier, friluftsliv)

- e)Innspill nr. 54 boligområde ved Sverstad i Svelvik (jordvern)
- f)Innspill 20 og innspill 57 – ved Fjell (ATP, friluftsliv, naturtyper)
- g)Innspill 19 – Høgda terrasser boliger (ATP, friluftsliv, naturtyper)

6. Det er av stor regional betydning å sikre nødvendig infrastruktur for tømmertransport for at vår region kan sikre verdiskaping og konkurransekraft i skog- og treindustrien. Bioressursene er viktige for å utvikle industriarbeidsplasser og klimavennlige produkter i det grønne skiftet. Dagens tømmerhavn på Lierstranda er Norges største tømmerhavn og skogsvirke fra over 70 kommuner er avhengig av en tømmerhavn i Drammensfjorden. Flere industrietableringer i vår geografi står foran store investeringsbeslutninger om industrietableringer basert på skogsvirke som råvare. Forutsigbarhet for tilgang på havn er en tydelig premisse for slike industrietableringer. Fylkeskommunen støtter skog- og treindustrien om en tømmerhavn i Drammensfjorden og ber Drammen kommune være med på å ta et regionalt ansvar for tømmerhavn i Drammensfjorden. I lys av utredningene som er gjort ber fylkeskommunen om at Juve settes av til tømmerhavn.

7. Viken fylkeskommune er bekymret for økologisk tilstand i Oslofjorden og tilstanden i fjorden er avhengig av en helhetlig innsats i nedbørfeltet til fjorden. Det fremmes innsigelse til:

- a) konsekvensutredningen for manglende, konkrete vurderinger av om arealendringer i planforslaget vil kunne påvirke fastsatte miljømål, jf. §4-7 i vannforskriften og gjeldende regionale vannforvaltningsplaner.
- b) ny småbåthavn (innspill nr 85 og 132) på grunn av manglende vurdering av om foreslåtte tiltak vil kunne forringe tilstanden i Drammensfjorden og/eller gjøre det vanskeligere å nå miljømålet som er satt for vannforekomsten. Vi kan heller ikke se at det har blitt gjort alternative vurderinger med tanke på lokalisering, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 19 siste ledd.
- c) bestemmelse 9.5.1 om byggegrenser mot vassdrag for å sikre en bedre ivaretagelse bekker med årssikker vannføring og verna vassdrag.

8. Når det gjelder kulturmiljø har fylkeskommunen følgende anbefalinger og faglige råd:

- a) å omformulere §21.1 knyttet til bestemmelsesområder. Kulturminneloven har ingen hjemmel til å kreve undersøkelser knyttet til etterreformatorkiske kulturminner. Kommunen kan heller ikke pålegge tiltakshaver å foreta denne type undersøkelser på grunn av at det er uforholdsmessig tyngende og urimelig. Dette må skje på frivillig basis.
- b) å omformulere §11.1.4 tilknyttet følgende formulering: «Totalskade kulturminner (forfall/skade) skal gjenoppbygges som kopi der det er sammenhengende kulturmiljø». Det bør gjøres en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle dersom en bygning skal gjenoppbygges i kopi eller på annen måte som ikke bryter med hensynet til kulturmiljøet.
- c) å vurdere hensiktsmessigheten ved omfattende utredningskrav (§11.1.1) knyttet til utarbeidelse av DIVE-analyser på ulike plannivå. DIVE er viktigst på et overordnet nivå, når arealbruk og viktige plangrep legges, f.eks. ved utarbeidelse av områdeplan. Kravet i bestemmelsen fremstår uforholdsmessig omfattende. DIVE analyse bør utarbeides i regi av kommunen og for større sammenhengende områder.

9. Fylkesrådet anbefaler at kommunen følger faglige råd slik de fremkommer i saksframstillingen. Fylkesrådet ønsker snarlig dialog og samarbeid med Drammen kommune om de faglige rådene, og for å søke og løse innsigelsene.